

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1990

BRNO 1993

VÝZKUM V PŘEROVĚ - HORNÍM NÁMĚSTÍ V ROCE 1990 (okr. Přerov)

Jiří Kohoutek, AÚ ČSAV Brno

Předstihový výzkum proběhl na parc. č. 342 a 343, na ploše vzniklé destrukcí dvou domů severní fronty pravidelné zástavby náměstí (domy č. p. 19 a 20). Vzhledem k omezení plochy plánovanou výstavbou byl výzkum proveden jen v omezené míře. Plocha výzkumu byla rozčleněna třemi sondami (I, II a III) a dvěma čtverci (A a B). Dno stavební jámy, kde byl výzkum realizován, bylo v hloubce kolem 200 cm od současného povrchu terénu, tedy dnešní úrovní náměstí.

Po odkrytí zkoumané plochy do hloubky 20 cm se objevily pozůstatky osídlení z konce 12. a z počátku 13. století (např. část objektu se stěnami z nepálených cihel) a také základy středověké zástavby, která byla v těchto místech realizována za velké přestavby městského jádra na přelomu 15. a 16. století, kdy město bylo ve vlastnictví Pernštejnů. Při snížení na hloubku 40 cm se již objevily vrstvy s materiálem z 11. století a zde byly částečně zachyceny půdorysy srubových staveb s kamennými pecemi v rozích (objekt 1/90 v sondě I a ve čtverci A, objekt 2 v sondě III). Stavby byly budovány běžnou srubovou technikou s překřížením trámů v nárožích. I když se ani v jednom případě nepodařilo zachytit celý půdorys, lze předpokládat, že původní rozměry byly kolem 4 x 4 m. Podařilo se zachytit také zbytky dřevěného dláždění z několika vrstev prken, snad původní cesty mezi sruby. V případě srubové stavby v sondě III (obj. 2/90) byly zjištěny také vně umístěné zahluobené objekty hospodářského charakteru. Jak se prokázalo již při předchozích výzkumných akcích v prostoru přerovského Horního náměstí (STAŇA 1989, 60), vznikla zde velmi složitá stratigrafická situace. Původní podloží (travertinová kupa) bylo zachyceno v hloubce kolem 200 cm od úrovně dna stavební jámy, tedy asi kolem 400 cm od povrchu současného terénu, přičemž jeho povrchový reliéf klesal severním směrem. V průběhu výzkumu se podařilo rozlišit až deset jednotlivých vrstev, přičemž v severní polovině zkoumané plochy bylo v některých místech (čtverec A) zachyceno až osmnáct jednotlivých vrstev (např. na profilu kontrolního bloku ve čtverci A se podařilo zjistit pozůstatky čtyř otopných zařízení v superpozici nad sebou).

Pod prvním nálezovým horizontem (H - 1) sahajícím do hloubky ca 20 - 30 cm od úrovně dna stavební jámy a obsahujícím převážně nálezy z 12. století, se objevily dva další nálezové horizonty s pozůstatky dřevěných konstrukcí (H - 2 a H - 3), zahrnující podle nálezů období od konce 10. století do druhé poloviny 11. století (hloubka kolem 80 - 90 cm). Následovalanevýrazná vrstva ze středohradištního období a následný nález. horizont (H - 4), který dosedal již přímo na skalní podloží, náležel již pravěkému osídlení. Byly zde zjištěny nálezy věteřovské kultury a také, dosud v jádru Přerova nezachycené, nálezy laténské kultury.

Výzkum přinesl četné nálezy, a to jak keramiku, tak i železné předměty, výrobky z kostí a parohu, mince (křížové denáry saské provenience), výrobky ze skla (prsteny, korály), přesleny apod., jejichž zpracování bude předmětem zvláštní studie.

Literatura

STAŇA, Č. 1979: Dritte Saison archäologischer Grabung am Horní náměstí (Oberring) in Přerov, Přehled výzumů 1986, 58-61.

Untersuchungen in Přerov - Horní náměstí (Oberring) im J. 1990 (Bez. Přerov). Im Jahre 1990 wurde am Oberring in Přerov eine Vorsprunggrabung realisiert, wobei es gelang vier Grund-Fundhorizonte zu unterscheiden. Den ersten mit Funden, die in das 12. Jahrhundert datierbar sind, den zweiten mit Funden des 11. Jh., den dritten aus dem Ende des 10. und der ersten Hälfte des 11. Jh., wo auch Holzkonstruktionen erfaßt worden waren - es handelte sich

um zwei Blockbauten mit steinernen Öfen in der Ecke, den Rest der Holzpfisterung eines Weges und um einige Objekte vom Wirtschaftscharakter. Der letzte Horizont, der bereits auf der Latènekultur. Die Grabung brachte eine zahlreiche Kollektion archäologischer Funde (Keramik, Eisen, Glas u. w.).

MLADOHRADIŠTNÍ OPEVNĚNÍ V DRNHOLCI (okr. Břeclav)

Josef Unger, AÚ ČSAV Brno

Jaroslav Peška - Evženie Klanicová, RM Mikulov

Na podzim roku 1990 a v jarních měsících následujícího roku probíhaly sondážní práce na lokalitě "Liščí díry", katastr obce Drnholec (mapa 1 : 25 000, list 34 - 123 Drnholec, okolí bodu určeného souřadnicemi 126 mm od Z s. č. a 34 mm od J s. č.).

Sonda I v délce 33,5 m prořala příkop s oblým dnem a nasypanou vyvýšeninou, ohraničenou vůči příkopu téměř 2 m vysokým příkrým svahem. U západního okraje sondy nalezeno opálené dřevo a pod ním obilky. Násypové vrstvy obsahovaly minimální množství mladohradištní keramiky. Druhá sonda byla vedena na severním okraji hřbetu nad příkopem a zachytila 40 cm široký žlábek včetně kúlové jamky.

Lokalita zřejmě náleží do skupiny méně známých mladohradištních opevnění, převážnou většinu keramiky lze datovat do 12. stol. a podle dosud zjištěné situace zde osídlení ve 13. stol. nepokračovalo. Otázkou zůstává, zda je čelní nasypané těleso se stopami konstrukce pozůstatkem hradby, respektive zvýšeným areálem.

Jungburgwallzeitliche Befestigung in Drnholec (Bez. Břeclav). In den Jahren 1990 und 1991 wurden in der Flur "Liščí díry" zwei Suchschnitte durchgeführt, die einen Graben mit Aufschüttung und ein Gräbchen mit einer Pfostengrube erfaßt haben. Es handelt sich um eine weniger häufige jungburgwallzeitliche Befestigung, die durch Keramik in das 12. Jahrhundert datiert ist.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1990

<i>Vydává:</i>	Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno Koliště 19
<i>Odpovědný redaktor:</i>	Dr. Jaroslav Tejral
<i>Redakce:</i>	Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor) Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková
<i>Překlady:</i>	Dr. R. Tichý, E. Tichá
<i>Kresby:</i>	A. Krechlerová a autoři příspěvků
<i>Na titulním listě:</i>	bronzový přívěsek z depotu v Polešovicích
<i>Tisk:</i>	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
<i>Evidenční číslo:</i>	ÚVTEI-73332
<i>Vydáno jako rukopis:</i>	450 kusů